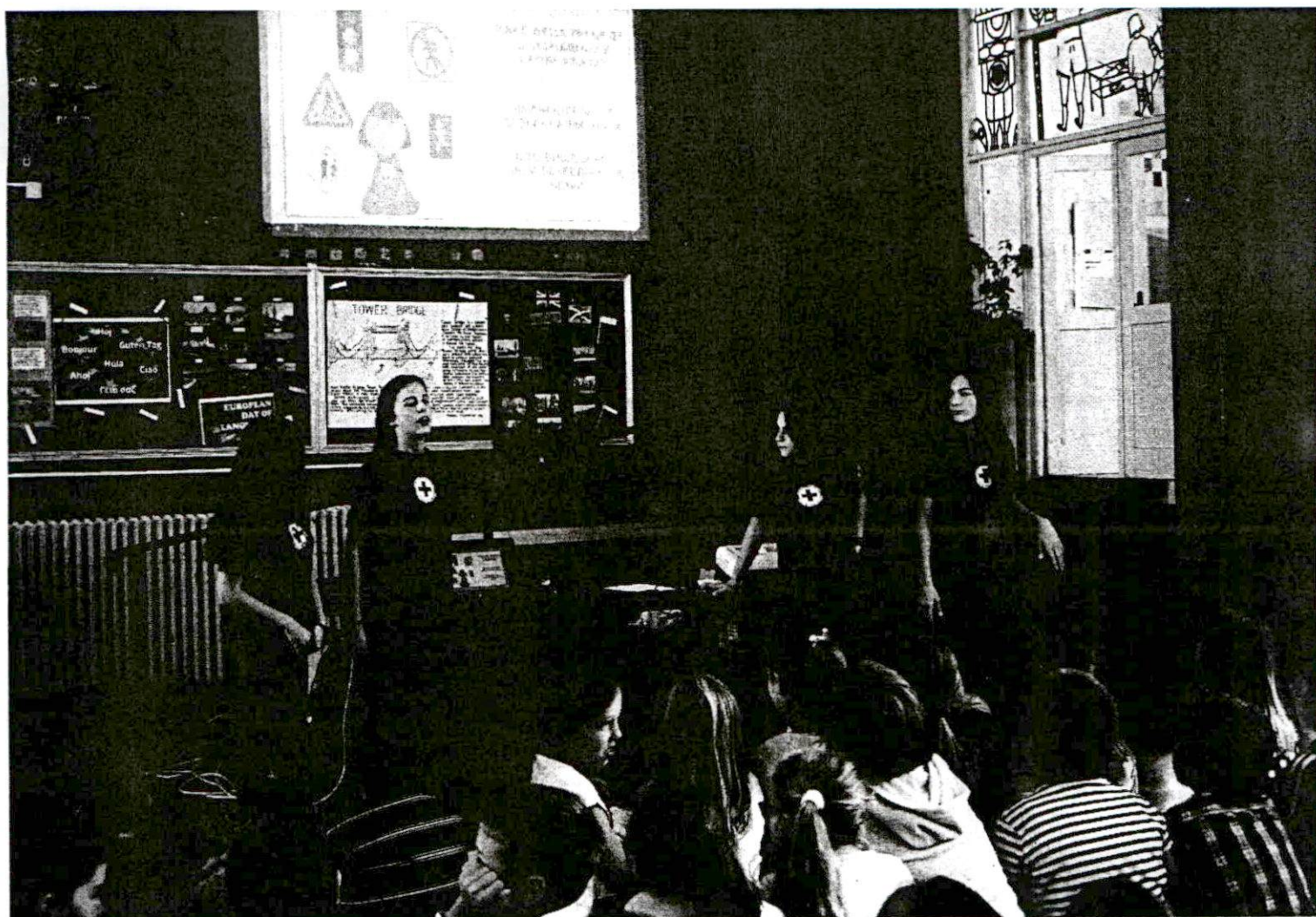

ЦРВЕНИ КРСТ СРБИЈЕ
бр. 933/2
28. 06 2021 год.
БЕОГРАД

POLITIKA ZAŠTITE DECE

za profesionalce i volontere
sa uputstvima za preduzimanje mera u cilju zaštite detetovog najboljeg interesa

Rezime dokumenta

Politika zaštite dece je dokument koji naglašava našu posvećenost dobrobiti i bezbednosti dece koja su obuhvaćena aktivnostima Crvenog krsta Srbije. Dokument sadrži naša očekivanja o tome kako je potrebno da svi koji su u Crvenom krstu angažovani u radu sa decom postupaju kako bi zaštitili detetove najbolje interese. Takođe, ovaj dokument pruža jasne definicije, formule i praktična uputstva za rad sa decom u cilju zaštite deteta od zlostavljanja ili zanemarivanja.

Kome je dokument namenjen: Profesionalcima, saradnicima po ugovoru i volonterima Crvenog krsta Srbije, spoljnim saradnicima koji obezbeđuju usluge za Crveni krst Srbije, kao i partnerskim organizacijama, institucijama i ustanovama koje nemaju vlastite Politike zaštite dece tokom trajanja saradnje sa Crvenim krstom Srbije.

Zakonski /pravni okvir: Konvencija UN o pravima deteta i ostali dokumenti UN, Saveta Evrope i drugih međunarodnih tela koje je republika Srbija ratifikovala a koji se odnose na zaštitu dece, Etički kodeks Crvenog krsta Srbije, Ustav republike Srbije, Krivični zakonik Republike Srbije; Porodični zakon Republike Srbije; Zakon o zabrani diskriminacije Republike Srbije; Zakon o rodnoj ravnopravnosti Republike Srbije.

Dokument je odobrio: Generalni sekretar Crvenog krsta Srbije

Datum odobrenja: Maj 2021.

Sledeći pregled i revizija: Novembar 2024.

SADRŽAJ

3	Uvod
3	Izjava o nameri
3	Ciljevi Politike zaštite dece
4	Delokrug Politike
4	Standardi u radu sa decom
5	Odgovornosti
6	Edukacije i podrška
6	Vizija Crvenog krsta o zaštiti dece
8	Smernice za primenu
9	Pregledi i revizije
11	Prilozi

POLITIKA ZAŠTITE DECE

1. UVOD

- 1.1 Crveni krst redovno realizuje programe i aktivnosti koji su namenjeni deci. Posvećeni smo razvijanju i održavanju značajnog, adekvatnog i transparentnog pristupa i osiguravanja maksimalne zaštite i bezbednosti dece koja su korisnici naših programa ili su uključena u naš rad kao volonteri. Verujemo da se dobrobit dece najbolje ostvaruje održavanjem transparentnih načina rada i preduzimanjem mera čim se loše prakse pojave.
- 1.2 Rizik od zlostavljanja i zanemarivanja najčešći je među decom iz osetljivih grupa kao što su deca bez roditeljskog staranja, deca u stanju socijalne potrebe, deca sa smetnjama u razvoju, migranti, deca u konfliktnim situacijama, tokom i posle elementarnih nesreća i slično. Počinioci su u velikoj većini osobe koje su u bliskom odnosu sa detetom, od kojih dete zavisi i prema kojima prirodno ima pozitivna osećanja i poverenje, npr. roditelj, očuh ili maćeha, partner majke ili oca, deda, baba, stric, ujak, vaspitači, učitelji, vršnjaci iz škole, i slično. Uzrok nasilnog ponašanja najčešće se objašnjava psihopatologijom nasilnika ili kao ponašanje koje je naučeno u primarnoj porodici.
- 1.3 Kao organizacija koja svakodnevno realizuje različite aktivnosti kojima su deca obuhvaćena, uloga Crvenog krsta može biti od značaja u pokretanju procesa za zaustavljanje takvih okolnosti i obaveštavanju nadležnih službi o patnji dece.

2. IZJAVA O NAMERI

- 2.1 Crveni krst Srbije nastoji da stvori sigurne i bezbedne uslove za decu koja su obuhvaćena našim programima i aktivnostima. Posvećeni smo tome da deci pružimo najviše moguće standarde zaštite i bezbednosti. Trudićemo se da svi profesionalci, saradnici po ugovoru i volonteri Crvenog krsta, kao i svi pojedinci ili partnerske organizacije i institucije koje sarađuju sa Crvenim krstom, razumeju i prihvate dužnosti koje ova Politika postavlja pred njih te da znaju na koji način da preduprede rizike ili da adekvatno reaguju u slučaju sumnje da je dobrobit deteta ugrožena.

3. CILJEVI POLITIKE ZAŠTITE DECE

- 3.1 Da se uspostavi efikasna operativna procedura koja će omogućiti da se, u eventualnom slučaju sumnje na zlostavljanje ili zanemarivanje deteta, unutar Crvenog krsta primeni brz i koordinisan postupak kako bi se dete zaštitilo od dalje opasnosti i pružila mu se odgovarajuća podrška.
- 3.2 Da se postigne zajednički nivo razumevanja i prihvatanja pravila zaštite deteta.

- 3.3 Da se angažovanim profesionalcima, saradnicima po ugovoru, volonterima, spoljnim saradnicima, pojedincima ili institucijama koji sarađuju sa Crvenim krstom, a koji sprovode programe ili aktivnosti kojima su obuhvaćena deca, pruže adekvatne obuke, sistem podrške i konkretna uputstva kako bi stekli potrebna znanja, veštine i stavove te bili u stanju da prepoznaju i preduzmu odgovarajuće efikasne mere zaštite deteta ukoliko postoji sumnja da je bezbednost deteta ugrožena.
- 3.4 Da ukaže na značaj uloge vršnjačkih edukatora – volontera Crvenog krsta, u zaštiti dece od zlostavljanja ili zanemarivanja.
- 3.5 Da zaštiti organizaciju – profesionalce, saradnike po ugovoru i volontere Crvenog krsta od eventualnih neosnovanih optužbi o ugrožavanju bezbednosti i dobrobiti dece.
- 3.6 Da obezbedi praćenje i sprovođenje standarda i očekivanja u oblasti zaštite dece koja smo sebi postavili.

4. DELOKRUG POLITIKE ZAŠTITE DECE

- 4.1 Politika zaštite dece definiše procedure kojima se obezbeđuje da su svi profesionalci i volonteri koji su u Crvenom krstu uključeni u aktivnosti sa mladima podobni i obučeni za rad sa decom.
- 4.2 Politika zaštite dece obavezujuća je za sve koji rade sa decom u programima Crvenog krsta Srbije.
- 4.3 Politika zaštite dece odnosi se na svu decu koja su obuhvaćena programima i aktivnostima Crvenog krsta, bez ikakve diskriminacije po bilo kojem osnovu – etničko poreklo, socijalni i porodični status, bilo koje individualne ili socijalne karakteristike deteta npr. rasu, boju kože, pol, jezik, veroispovest, nacionalnost, mentalne, fizičke ili bilo koje druge specifičnosti.
- 4.4 Politika zaštite dece odnosi se na svu decu obuhvaćenu programima Crvenog krsta čija dobrobit je ugrožena odnosno na decu koja su u neposrednoj ili životnoj opasnosti, koja su, dokazano ili pod sumnjom, žrtve zlostavljanja ili zanemarivanja ili su u riziku od toga.
- 4.5 Politika zaštite dece odnosi se na svu decu koja su obuhvaćena programima i aktivnostima Crvenog krsta na svim mestima izvođenja tih programa i aktivnosti (u Crvenom krstu, školi, bilo kojoj drugoj ustanovi, na letovalištu, kampu, izletu, slično).

5. STANDARDI U RADU SA DECOM

- 5.1 Crveni krst Srbije smatra da svi koji mogu doći u kontakt sa decom imaju odgovornost da štite i promovišu dobrobit deteta i da dete zaštite od bilo kojeg oblika zlostavljanja ili zanemarivanja. Zlostavljanje ili zanemarivanje deteta ni u jednom slučaju nije prihvatljivo. Prihvatamo kao svoju odgovornost da obezbedimo uslove za dobrobit i bezbednost svakog deteta koje je obuhvaćeno našim programima.
- 5.2 U svom radu na realizaciji programa i aktivnosti ostvarujemo značajne kontakte sa decom, u brojnim različitim kontekstima, i verujemo da svako dete ima ista prava na zaštitu bez obzira na pol, uzrast, invaliditet, etničko poreklo, socijalne i porodične uslove, versku pripadnost ili slično. Politika zaštite dece i procedure koje iz nje proističu biće primenjene na svu decu bez izuzetka.

- 5.3 Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima deteta i drugi dokumenti UN, Saveta Evrope i ostalih međunarodnih tela koje Srbija ratifikovala kao članica tih organizacija, kao i relevantni zakoni i propisi republike Srbije¹ su okviri u kojima i mi definišemo načine našeg rada sa decom što uključuje i posvećenost bezbednosti i dobrobiti dece koja su obuhvaćena našim programima.
- 5.4 Smatramo da svako dete ima pravo da raste u bezbednom okruženju bez opasnosti po zdravlje, sigurnost i dobrobit, kao i da ima pravo da ispolji svoje pune potencijale. Cenimo i poštujemo svako dete sa kojim dođemo u kontakt.
- 5.5 Naš rad sa decom jedan je od važnih segmenta našeg posla. Smatramo da saradnja između odraslih, dece i mladih doprinosi međusobnoj dobrobiti, i primeni vrednosti Crvenog krsta. Crveni krst Srbije će svako okruženje u kojem radi za decu učiniti takvim da se dete oseća dobrodošlo, prijatno i sigurno.
- 5.6 U primeni Politike zaštite dece čvrsto se obavezujemo da ćemo zaštititi decu koja su pretrpela ili su u riziku da pretrpe štetu zbog zlostavljanja ili zanemarivanja. Organizacija se obavezuje da će obezbediti da svi angažovani u radu sa decom budu informisani kako da adekvatno reaguju u slučaju kada postoji zabrinutost za dobrobit i bezbednost bilo kojeg deteta koje je obuhvaćeno programima Crvenog krsta. Ovo ćemo postići kroz poštovanje procedure za regrutaciju i angažovanje profesionalaca i volontera, kontinuirane obuke/edukacije, podizanje svesti i sistem internog monitoringa.
- 5.7 Uvek verujemo detetu - ukoliko dete obelodani nešto u vezi sa zlostavljanjem ili zanemarivanjem što prelazi granice normalnih iskustava za njegov uzrast, malo je verovatno da dete laže.

6. ODGOVORNOSTI

- 6.1 Odgovornost Crvenog krsta u Srbiji je da zaposlenima i volonterima obezbedi sve relevantne informacije, po potrebi i edukacije iz oblasti zaštite bezbednosti i sigurnosti dece za osobe angažovane u radu sa decom, uključujući i izradu ove Politike.
- 6.2 Odgovornost generalnog sekretara je da Crveni krst Srbije u svojim programima i aktivnostima promoviše principe zaštite i bezbednosti dece, kao i da vrši pregled i odobrava Politiku zaštite dece tj. njene revizije na osnovu odluka Komisije za podmladak i omladinu odnosno Upravnog odbora Crvenog krsta Srbije.
- 6.3 Odgovornost Komisije za podmladak i omladinu Crvenog krsta Srbije je da obezbedi da programi, politike i prakse Crvenog krsta u radu sa decom budu u najboljem interesu deteta. Obezbeđuje da svi koji su uključeni u rad sa decom budu upoznati sa ovom Politikom i da je se pridržavaju u radu sa decom što znači da su edukovani i da razumeju pitanja vezana za zaštitu i bezbednost dece. Obezbeđuje periodično praćenje primene Politike zaštite dece u organizacijama Crvenog krsta.

¹ Ustav republike Srbije (čl. 64, 66, 97); Krivični zakonik Republike Srbije (čl. 178-186, 190, 194, 197); Porodični zakon republike Srbije (čl. 6, 10, 23, 37, 60, 65, 69, 81, 197); Zakon o zabrani diskriminacije Republike Srbije (čl. 22); Zakon o rodnoj ravnopravnosti Republike Srbije; Opšti protokol za zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja, Vlada republike Srbije do 2015.

- 6.4 Odgovornost sekretara lokalnih organizacija Crvenog krsta je da po instrukcijama Crvenog krsta Srbije sprovode adekvatne obuke /edukacije iz ove oblasti za sve koji su angažovani u radu sa decom kako bi stekli znanje, veštine i stavove neophodne za rad sa decom koji su u skladu sa najboljim interesima deteta.
- 6.5 Odgovornost sekretara lokalnih organizacija Crvenog krsta je da sva pitanja koja se tiču zaštite dece budu razmotrena i dokumentovana na adekvatan način, i da u slučaju otkrivanja sumnje na zlostavljanje ili zanemarivanje deteta primeni odgovarajuće mere i postupke navedene u ovoj Politici.
- 6.6 Odgovornost svih koji su u Crvenom krstu angažovani u radu sa decom je da, bez obzira na ulogu i poziciju koju imaju, u svom radu primenjuju Politiku zaštite dece. To znači da moraju biti oprezni u pogledu znakova da je dete zlostavljano ili zanemareno ili da je u riziku od toga, i moraju biti spremni da preduzmu odgovarajuće korake kako bi dete bilo zaštićeno od štete ili rizika;

7. EDUKACIJE I PODRŠKA

- 7.1 U program uvodne orijentacije² za profesionalce i nove volontere koji je potrebno realizovati na početku angažmana u Crvenom krstu (najkasnije 4 nedelje od početka angažmana) uključen je i deo koji se odnosi na zaštitu deteta.
- 7.2 Posebna edukacija za zaštitu dece namenjena je profesionalcima i volonterima kada je to prepoznato kao deo njihovih Opisa poslova. Ova edukacija obuhvata uputstva za ponašanje u radu sa decom kako bi stekli minimum znanja i veština koje su neophodne za prevenciju, prepoznavanje, procenu i načine reagovanja u slučaju zlostavljanja ili zanemarivanja deteta, uključujući i znanje o redosledu postupaka za zaštitu deteta. Edukacija takođe treba da osposobi profesionalce i volontere da znaju kome i kada da se obrate unutar Crvenog krsta radi konsultacija.

8. VIZIJA CRVENOG KRSTA SRBIJE O ZAŠTITI DECE

- 8.1 Crveni krst Srbije stvara i neguje sigurno okruženje za decu u svim oblastima svog rada i primene svojih programa, u kojem se deca poštuju, štite i osnažuju kako bi se njihovi potencijali razvili.
- 8.2 Ova Politika ima za cilj da obezbedi da svi angažovani u radu sa decom, u skladu sa svojom pozicijom i ulogom, budu edukovani, upućeni, podržani i sigurni u ispunjavanju svojih odgovornosti za zaštitu dece te da se aktivno i pozitivno angažuju prema deci na način koji unapređuje ostvarivanje ukupnih ciljeva Crvenog krsta.

Edukacije

² Uvodna orijentacija je program upoznavanja novih volontera sa organizacijom tokom kojeg im se upućuje dobrodošlica i daju osnovna objašnjenja o Crvenom krstu, ciljevima, vrednostima, programima, aktivnostima, očekivanjima od volontera i sl. Novi volonteri na kraju uvodne orijentacije treba da znaju šta je Crveni krst, šta je uloga volontera u Crvenom krstu i kome mogu da se obrate za podršku. Uvodnu orijentaciju izvode stručni saradnici ili iskusni i obučeni volonteri.

Obuke i edukacije za sve koji su neposredno angažovani u radu sa decom su ključne u primeni Politike zaštite dece. One uključuju:

- 8.3 1. Na početku angažmana a najkasnije četiri nedelje od početka uključivanja u aktivnosti Crvenog krsta svi profesionalci, saradnici po ugovoru, volonteri, spoljni saradnici i predstavnici partnerskih organizacija, institucija i ustanova, koji neposredno rade sa decom, biće upoznati sa Politikom zaštite dece od strane nadležnih profesionalaca u Crvenom krstu. To, prema potrebi, uključuje edukaciju o načinu ponašanja prema detetu i postupcima koje je potrebno preduzeti u slučaju kada postoji zabrinutost ili sumnja o zlostavljanju ili zanemarivanju deteta. Edukacija se takođe odnosi na to da uključeni budu informisani i da znaju kome treba da se obrate radi konsultacija kako bi zaštitili najbolje interese deteta.
- 8.4 2. Edukacija o zaštiti deteta je potrebna svim angažovanim u Crvenom krstu koji neposredno rade sa decom, u skladu sa njihovom pozicijom i nivoom odgovornosti. Za volontere koji su uključeni u rad sa decom to treba da bude definisano u Opisu volonterske pozicije.³

Pravila o postupanju

- 8.5 Svi angažovani u Crvenom krstu, koji neposredno rade sa decom, treba da budu informisani o Politici zaštite dece i edukovani za postupanje u slučaju zlostavljanja ili zanemarivanja deteta. Politika zaštite dece i uputstva u njoj izneta obavezni su za sve koji neposredno rade sa decom.

Menadžment

- 8.6 Sekretari lokalnih organizacija Crvenog krsta odgovorni su za:
- ✓ Upoznavanje svih angažovanih u lokalnoj organizaciji sa Politikom zaštite dece
 - ✓ Praćenje primene Politike zaštite dece u lokalnoj organizaciji.
 - ✓ Izveštavanje o primeni Politike i vođenju uredne dokumentacije u skladu sa principom zaštite ličnih podataka.
 - ✓ Pružanje podrške i relevantnih informacija svima koji su u Crvenom krstu angažovani u radu sa decom u vezi sa pitanjima bezbednosti i zaštite dece.
 - ✓ Obavezu da ime i kontakti odgovorne osobe i službi za zaštitu i bezbednost dece budu vidno istaknuti na oglasnoj tabli kako bi svi angažovani bili svesni svoje uloge.

Procedure za izveštavanje i dokumentovanje podataka

- 8.7 Svi angažovani u Crvenom krstu, koji su angažovani u neposrednom radu sa decom biće edukovani da prepoznaju znake koji ukazuju na to da je detetu potrebna pomoć. Svi angažovani imaju odgovornost da obezbede zaštitu deteta. Svi angažovani obučeni su za mere koje je potrebno preduzeti kao i za način izveštavanja.
- 8.8 Dokumentovanja podataka, fizičkih i elektronskih, treba da je u skladu sa zakonom kojim je regulisana zaštita podataka o ličnosti i internim aktima i principima Crvenog krsta za zaštitu podataka o ličnosti. Pristup podacima je ograničen isključivo na profesionalce i službe koje se bave zaštitom prava deteta.

Primena, monitoring i sankcije

- 8.9 Proces uključivanja novih profesionalaca i volontera u Crveni krst obavezuje organizacije Crvenog krsta da saradnike angažovane u radu sa decom informišu i edukuju o načinima postupanja u slučaju zabrinutosti za bezbednost i sigurnost deteta te koje mere i postupke treba da preduzmu u cilju zaštite detetovih najboljih interesa.

³ Primer Opisa volonterske pozicije dat je u Prilozima na str. 33-34.

- 8.10 U slučaju postojanja sumnje na zlostavljanje ili zanemarivanje deteta, angažovani u Crvenom krstu imaju obavezu da primene postupak u cilju zaštite detetove bezbednosti i sigurnosti. U slučaju sumnje na zlostavljanje ili zanemarivanje deteta potrebno je odmah se konsultovati sa sekretarom lokalne organizacije. Na konsultativnom sastanku zajedno se donosi odluka o preduzimanju mera zaštite deteta unutar organizacije ili prijavljivanje slučaja nadležnim institucijama.
- 8.12 Ukoliko se sumnja odnosi na angažovanog profesionalca ili volontera Crvenog krsta, sekretar ima obavezu da slučaj ispita te da, ukoliko je potrebno, primeni interni disciplinski postupak i, u skladu sa zakonskim propisima, slučaj prijavi nadležnim službama. Do završetka internog disciplinskog postupka ili istrage nadležnih službi, osumnjičeni neće moći da radi sa decom. Ukoliko se u odgovarajućem postupku utvrdi da je osumnjičeni profesionalac ili volonter kriv za prekršaj koji mu se stavlja na teret, istom će biti izrečene odgovarajuće disciplinske mere u skladu sa zakonom i unutrašnjim pravilima organizacije, nezavisno od postupaka koji nadležni državni organi sprovode na osnovu svoje nadležnosti. Takva osoba, u zavisnosti od težine utvđenog prekršaja, može biti trajno uklonjena sa poslova koji podrazumevaju rad sa decom.
- 8.13 Prema onome ko je pokrenuo postupak za zaštitu deteta tj. prijavio sumnju na zlostavljanje ili zanemarivanje deteta neće biti pokrenut postupak ukoliko se ispostavi da je sumnja bila netačna ali da je podneta iz opravdanih ili razumljivih razloga. Ukoliko se ispostavi da je sumnja bila podneta na osnovu lažnih informacija ili loših namera, osoba koja je prijavila takvu sumnju biće predmet disciplinskog postupka koji može da rezultira sankcijom od opomene do isključivanja iz rada organizacije. Za disciplinski postupak nadležan je sekretar organizacije Crvenog krsta.

9. SMERNICE ZA PRIMENU

- 9.1 **Obezbeđivanje uslova** da sve osobe uključene u rad i aktivnosti Crvenog krsta sa decom potpišu da se saglašavaju sa preporukama i procedurama iz ove Politike i da se pridržavaju njenih uputstva je obaveza sekretara lokalne organizacije Crvenog krsta.
- 9.2 **Otkrivanje zlostavljanja ili zanemarivanja** je prvi i najosetljiviji korak u zaštiti deteta. Potrebno je stvoriti uslove da svi koji su u neposrednom kontaktu sa detetom budu u situaciji da uoče znake koji ukazuju na postojanje rizika od zlostavljanja ili zanemarivanja deteta.
- 9.3 **Uočavanjem znakova telesnih povreda ili ponašanja deteta** koje ukazuje na rizik od zlostavljanja ili zanemarivanja najčešće se otkriva zlostavljanje ili zanemarivanje. Potrebno je sagledati sve činjenice i celokupnu situaciju i imati u vidu da ne postoje znakovi na osnovu kojih je moguće sa apsolutnom sigurnošću tvrditi da se radi o zlostavljanju ili zanemarivanju.
- 9.4 **Poveravanje deteta** (direktno prijavljivanje) ili poveravanje druge osobe, npr. roditelja, nastavnika, suseda, vršnjaka i slično (indirektno prijavljivanje) je takođe način na osnovu kojeg možemo saznati da su detetova bezbednost i sigurnost ugroženi. Angažovani u Crvenom krstu koga je dete ili druga osoba odabrala da mu saopšti svoje sumnje ili strahove o zlostavljanju ili zanemarivanju deteta ima ključnu ulogu u fazi otkrivanja i neophodno je da bude obučen da prepozna potrebe deteta, da je u stanju da detetu pruži podršku, sigurnost i ohrabrenje kao i da se istovremeno aktivno angažuje u postupku zaštite deteta tj. prijavljivanja slučaja.

- 9.5 **Prvo razgovor sa detetom i pružanje podrške, zatim konsultacija sa sekretarom.** Odmah posle razgovora sa detetom i pružanja podrške detetu neophodno je da se profesionalac ili volonter koji je zabrinut za dobrobit deteta konsultuje sa sekretarom Crvenog krsta koji je edukovan za zaštitu deteta od zlostavljanja ili zanemarivanja. Cilj konsultovanja je da se zajednički proceni rizik po bezbednost i sigurnost deteta i da se postigne dogovor o merama koje će se preduzeti. Proces konsultovanja ne treba da uspori ili odloži hitno zbrinjavanje povreda ili preduzimanje hitne zaštite deteta, ukoliko je to neophodno.
- 9.6 Ukoliko volonter i/ili profesionalac Crvenog krsta tokom sprovođenja aktivnosti u školama posumnjaju da je žrtva nasilja dete koje je u te aktivnosti i uključeno, o tim sumnjama i eventualno informacijama koje ukazuju na postojanje nasilja nad detetom, **organizacija Crvenog krsta treba da informiše menadžment škole odnosno psihološko-pedagošku službu (tim za zaštitu dece od nasilja)**
- 9.7 **Izveštaj o incidentu** treba da popuni profesionalac ili volonter odmah nakon konsultacija i da ga preda sekretaru Crvenog krsta. Taj izveštaj je veoma važan jer može biti jedini pouzdani izvor informacija i dokaz o slučaju zlostavljanja ili zanemarivanja.⁴
- 9.8 **Prijavljivanje sumnje o postojanju zlostavljanja ili zanemarivanja Centru za socijalni rad** deteta može se učiniti pisanim ili usmenim putem – direktno ili telefonom. Nakon usmene prijave obavezno je u roku od 24 sata dostaviti i pisanu prijavu.
- 9.9 **Odluka o tome da se slučaj ne prijavi Centru za socijalni rad i drugim službama** može se doneti u slučaju da organizacija Crvenog krsta proceni da je rizik od zlostavljanja ili zanemarivanja nizak (npr. dete se žali na to da su ga roditelji kritikovali zbog nekog ponašanja, kaznili na razuman način ili sl);
- 9.10 **Neodložnu intervenciju** neophodno je preduzeti ukoliko su život ili zdravlje deteta neposredno ugroženi ili postoji razuman povod da se veruje da će nepreduzimanjem hitnih mera zaštite do toga doći. Cilj neodložne intervencije je da se odmah osigura bezbednost deteta.

Neposrednom pretnjom po bezbednost deteta smatraju se sledeće situacije: prisustvo telesnih povreda kada je ugroženo zdravlje deteta do mere da zahteva hitan medicinski tretman; dete je u riziku da bude povređeno od strane roditelja/staratelja koji je u psihotičnom stanju ili je nasilan usled dejstva mentalne bolesti, zloupotrebe droge ili alkohola; dete je ostavljeno da se brine samo o sebi iako za to nije doraslo; mesto stanovanja deteta predstavlja opasnost po život ili zdravlje, i slično.

Nakon prijavljivanja slučaja očekuje se da angažovani u Crvenom krstu prema potrebi sarađuju sa nadležnim organima (Centar za socijalni rad, policija).

10. PREGLEDI I REVIZIJE

- 10.1 Za sadržaj Politike zaštite dece, preglede i odobrenja revizija nadležan je generalni sekretar Crvenog krsta Srbije. Generalni sekretar daje odobrenje na osnovu odluke Komisije za podmladak i omladinu. Odluku o reviziji dokumenta donosi Upravni odbor Crvenog krsta Srbije.

⁴ Formular za Izveštaj o incidentu dat je u Prilozima na str.28-29.

- 10.2 Za primenu Politike zaštite dece i redovne preglede nadležna je Komisija za podmladak i omladinu Crvenog krsta Srbije.
- 10.3 Za primenu politike na nivou lokalnih organizacija Crvenog krsta nadležni su sekretari.
- 10.4 Politika zaštite dece biće pregledana i revidirana na tri godine, ili i ranije – ukoliko dođe do promena u nacionalnom zakonodavstvu i relevantnim propisima. Za preglede i revizije zadužena je Komisija za podmladak i omladinu Crvenog krsta Srbije.
- 10.5 Sledeći redovni pregled biće izvršen u novembru 2024. godine.

PRILOZI

SADRŽAJ

12	Uputstvo za ponašanje u radu sa decom	26	Formular za izveštaj o slučaju zlostavljanja ili zanemarivanja deteta
14	Osnovne odrednice	29	Formular za izjavu o saradnji na sprovođenju programa i aktivnosti kojima su obuhvaćena deca
16	Prepoznavanje situacije zlostavljanja ili zanemarivanja deteta	30	Primer Opisa volonterske pozicije
18	Uputstvo za korišćenje fotografija i informacija o deci	32	Dokumenti Crvenog krsta Srbije koji su u vezi sa zaštitom i bezbednošću deteta
20	Saglasnost roditelja za fotografisanje i snimanje deteta	33	Vremenski plan uvođenja Politike zaštite dece u Crveni krst Srbije i obuka angažovanih u cilju bezbednosti i zaštite deteta
21	Saglasnost roditelja za putovanje deteta bez pratnje roditelja		
22	Postupanje u slučaju sumnje na zlostavljanje ili zanemarivanje deteta	35	Plakati za informisanje dece o pravu za zaštitu i bezbednost (primeri iz drugih organizacija)
25	Koraci u internom postupanju u slučaju otkrivanja zlostavljanja ili	37	Korišćena literatura

zanemarivanja deteta

PRILOG 1: UPUTSTVO ZA PONAŠANJE ZA PROFESIONALCE, SARADNIKE PO UGOVORU I VOLONTERE CRVENOG KRSTA U RADU SA DECOM

Svi u Crvenom krstu angažovani u radu sa decom **OBAVEZNI SU DA:**

- ✓ U potpunosti poštuju preporuke navedene u ovoj Politici;
- ✓ Svojim ponašanjem služe kao uzor deci što znači da je potrebno da se ponašaju odgovorno i pažljivo;
- ✓ Informišu decu o njihovim pravima na način na koji je deci razumljiv, uključujući i identifikovanje osobe, zvaničnika ili službe od kojih dete može da zatraži savet ili kome, u slučaju postojanja problema, može da se žali (psihološko-pedagoška služba, prosvetni radnici, drugo)
- ✓ Budu pažljivi u odnosima sa decom – načinom na koji se izražavaju i ponašaju; njihovo ponašanje treba da pokaže poštovanje prema detetu i njegovim pravima;
- ✓ Obrate pažnju na to da svaki fizički kontakt sa detetom bude prikladan i da se smatra prihvatljivim (npr. držanje za ruku, zagrljaj, poljubac), kao i da je u skladu sa lokalnim kontekstom; potrebno je da budu svesni da se dete oseća dobro u takvim okolnostima.
- ✓ Koriste pozitivne, nenasilne metode za upravljanje ponašanja dece;
- ✓ Pre izvođenja aktivnosti u školama, potrebno je da organizacija Crvenog krsta dobije pisanu saglasnost nadležne osobe u školi za izvođenje te aktivnosti.
- ✓ Preporučuje se pravilo „dvoje starijih“ u izvođenju aktivnosti sa decom, što znači da najmanje dvoje angažovanih iz Crvenog krsta (volontera ili saradnika) prate aktivnosti u koje su deca uključena te da su u svakom trenutku budu prisutni. Ukoliko nije moguće obezbediti dvoje angažovanih iz Crvenog krsta, obavezno je da pored jednog iz Crvenog krsta bude druga odrasla osoba izvan Crvenog krsta, npr. nastavnik iz škole, predstavnik partnerske organizacije, zdravstveni radnik ili sl.
- ✓ Izbegavati okolnosti koje mogu biti pogrešno protumačene od strane drugih osoba, a u slučaju da se one pojave, odmah obavestiti stručnog saradnika ili sekretara lokalne organizacije Crvenog krsta.
- ✓ Prema svoj deci, bez obzira na bilo koje razlike među njima, ponašati se na isti način;
- ✓ Imaju u vidu da se zlostavljanje može dogoditi i među decom pa izbegavati situacije koje mogu da izazovu rizik te vrste, npr. ostavljanje dece bez nadzora.

- ✓ Svi angažovani od strane Crvenog krsta tokom aktivnosti sa decom treba da nose vidnu identifikaciju Crvenog krsta (prsluk, majicu, bedž).
- ✓ Preduzmu odgovarajuće korake u slučaju da sumnjaju da je dete doživelo zlostavljanje ili zanemarivanje ili da postoji rizik za to;
- ✓ Pridržavaju se procedura vezanih za zaštitu dece i da preduzmu definisane korake kako bi na raspolaganje pružili bilo koju dokumentovanu ili drugačiju informaciju koja je potrebna za rešavanje postupka istrage.

Svi uključeni u rad sa decom treba da su svesni da NIJE PRIHVATLJIVO DA:

- ✗ Previše vremena provode nasamo sa detetom bez prisustva drugih;
- ✗ Dovode dete u svoju kuću, automobil, spavaonicu na kampu ili sl, pogotovu ukoliko bi bili nasamo sa detetom;
- ✗ Koriste bilo koji oblik fizičkog ili drugog oblika kažnjavanja deteta;
- ✗ Diskriminišu, imaju različit pristup ili daju prednost određenom detetu isključujući drugo dete;
- ✗ Izlažu dete rizičnim zadacima;
- ✗ Stigmatizuju dete (npr. po pitanju pola, etničke pripadnosti, sposobnosti, socijalnog statusa, ili bilo kojeg drugog opredeljenja);
- ✗ Ignorišu situaciju u kojoj dete doživljava ili je pod rizikom od opasnosti; u tom slučaju neophodno je da preduzmu odgovarajuće mere opisane u ovoj Politici;
- ✗ Povrede druga prava dece (npr. pravo na privatnost, informisanost i učešće u donošenju odluka koje ih se tiču).

PRILOG 2: OSNOVNE ODREDNICE

Dete – Prema članu 1. Konvencije UN o pravima deteta i Porodičnom zakonu republike Srbije, detetom se smatra svaka osoba mlađa od 18 godina.

Zaštita deteta – odnosi se na preduzimanje odgovarajućih mera kojima se obezbeđuje da profesionalci, saradnici po ugovoru, volonteri, spoljni saradnici, partnerske organizacije, ustanove i institucije, aktivnosti, projekti, programi i aktivnosti, promovišu najbolje interese deteta i ne nanose mu nikakvu štetu niti stvaraju rizik od nje. To znači da dete ne sme biti izloženo riziku od opasnosti od zlostavljanja ili zanemarivanja i da će o svakom slučaju kada postoji zabrinutost u ovom smislu biti obaveštene odgovarajuće službe.

Zaštita deteta uključuje s jedne strane mere prevencije kojima se minimizuje rizik od nastanka štete, kao i mere odgovora kako bi se obezbedilo da se eventualni incident na odgovarajući način rešava.

Politika zaštite dece Crvenog krsta Srbije je dokument koji ukazuje na našu nameru da dete zaštitimo od rizika, uz jasna objašnjenja o postupcima koje je potrebno preduzeti u cilju zaštite detetove bezbednosti i sigurnosti u okviru organizacije.

Zlostavljanje deteta – odnosi se na sve ono što pojedinci, organizacije ili procesi učine ili propuste da učine, a što na direktan ili indirektan način nanosi štetu detetu ili šteti njegovim izgledima na zdrav i bezbedan razvoj. Zlostavljanje može imati mnogo oblika – telesno, emocionalno, seksualno, zapostavljanje, buling.

Telesno zlostavljanje (sinonim je fizičko zlostavljanje) – odnosi se na namerno nanošenje povreda detetu fizičkim putem od strane druge osobe. Telesno zlostavljanje obuhvata, mada se ne ograničava na udaranje po glavi i telu, šamaranje, batinanje, uvrtnje delova tela ili lica, nanošenje opekotina, čupanje za kosu, nanošenje povreda oštrim ili tupim predmetima, šutiranje, bacanje na zid ili pod, drmusanje, vezivanje, zaključavanje u mračnu prostoriju, uskraćivanje hrane, davanje alkohola ili neadekvatnih lekova, pokušaj davljenja ili utapanja deteta, ograničavanje kretanja i slično.

Emocionalno zlostavljanje (sinonimi su psihičko i duševno zlostavljanje) – obuhvata mada se ne ograničava na uskraćivanje ljubavi i pažnje, zanemarivanje detetove potrebe za ljubavlju i pažnjom, zastrašivanje, odbacivanje, neprekidno kritikovanje, pretnje, vikanje, degradaciju (izjave tipa: ti si bezvredan, glup, beznadežan i sl), vređanje, nazivanje pogrdnim imenima, stalno podsmevanje, izrugivanje, ponižavanje, verbalno napadanje, emocionalnu hladnoću, odsustvo komunikacije sa detetom, navođenje na socijalno neprihvatljivo ponašanje ili manipulacija detetovim osećanjima u cilju ostvarivanja neke dobiti (npr. u slučaju razvoda braka), izlaganje deteta nasilju u porodici, i slično.

Zanemarivanje – (sinonim je zapostavljanje) obuhvata mada se ne ograničava na zapostavljanje detetovih osnovnih potreba poput propusta roditelja da zadovolje detetovu potrebu za hranom, odećom, smeštajem, zdravstvenom zaštitom, higijenom, školovanjem i slično iako roditelj ili staratelj ima mogućnosti za to. Takođe, zanemarivanje obuhvata ostavljanje deteta samog u kući, prepuštanje deteta neadekvatnom nadzoru, vaspitno zapuštanje, zapostavljanje detetovih emocionalnih potreba, neobaziranje na detetove potrebe i želje, napuštanje deteta, izbacivanje deteta iz kuće i slično.

Seksualno zlostavljanje – odnosi se na bilo koji seksualni čin između odrasle osobe i deteta kada odrasla osoba prisiljava dete da učestvuje u nekoj seksualnoj aktivnosti koju dete ne shvata u potpunosti, sa kojom nije saglasno i za koju nije razvojno doraslo što može uključiti, mada se na to ne ograničava - izlaganje nagog tela deteta, masturbaciju, penetraciju, oralni odnos, izlaganje deteta pornografskom sadržaju, egzibicionizam, eksploatatorsko korišćenje deteta u svrhu prostitucije, pornografije i slično.

Buling (eng. reč *bullying*; najpribližniji izrazi u našem jeziku su siledžijstvo, maltretiranje, vršnjačko nasilje) je sistematski ponavljano agresivno ponašanje tokom dužeg vremena nad detetom kojem je teško da se odbrani od napadača. Napadač može biti pojedinac ili grupa. Glavne karakteristike su ponavljani karakter maltretiranja i razlika u moći između nasilnika i žrtve. Obuhvata, mada se ne ograničava na sledeće - telesno nasilje - udaranje, guranje, čupanje, neželjene dodire, štipanje i sl; verbalno nasilje - ruganje, uvredljivi komentari, ogovaranje, omalovažavanje, nazivanje pogrdnim imenima, ismevanje, rasističke ili homofobne pretnje ili prozivanja; emocionalno zlostavljanje – izopštavanje iz društva, negativno procenjivanje, ignorisanje, iznuđivanje, ucenjivanje, uvredljive grimase i gestikulacija, i slično.

PRILOG 3: PREPOZNAVANJE SITUACIJE ZLOSTAVLJANJA ILI ZANEMARIVANJA DETETA

Znaci koji mogu da ukazuju na zlostavljanje:

Fizički znaci - npr. neobjašnjive povrede, modrice, prelomi, genitalne povrede, bolest koja se prenosi seksualnim putem i slično;

Razvojni problemi - npr. dete je sitno za svoj uzrast, uočljivo kognitivno zaostajanje, loš uspeh u školi, slaba sposobnost verbalnog izražavanja i socijalne veštine⁵ i slično;

Emocionalno zapostavljanje ili zlostavljanje - npr. problemi sa spavanjem, nisko samopoštovanje, opsesivno ponašanje, nesposobnost da se snalazi u socijalnim situacijama, depresivno raspoloženje/usamljenost, znaci samopovređivanja i slično;

Ponašanje - npr. igre ili seksualna interesovanja neprimerena uzrastu deteta, strah od određenih ljudi ili mesta, problemi u vezi sa ishranom, zloupotreba droga, tuga, povlačenje od drugih, agresivnost, preterana pasivnost i slično;

Dete govori o stvarima koje ukazuju na zlostavljanje (poveravanje, otkrivanje, obelodanjivanje).

Neko drugi, odrasla osoba ili drugo dete, izražava zabrinutost za dobrobit deteta.

Znaci zanemarivanja:

Fizički znaci - npr. deluje neuredno i zanemareno, prljavo, nema odgovarajuću odeću, nema odgovarajuću telesnu težinu i slično;

Problemi u razvoju - npr. dete je nisko za svoj uzrast, kognitivna zaostajanja, zaostaje u školi, slabe govorne i socijalne veštine i slično;

Emocionalno zlostavljanje ili zanemarivanje - npr. problemi sa spavanjem, nisko samopoštovanje, opsesivno ponašanje, nesposobnost da se nosi sa socijalnim situacijama, tuga, usamljenost i znaci samopovređivanja i slično;

Ponašanje - npr. odvajanje od drugih, poremećaji u ishrani, zloupotreba droga, agresija, pasivnost i slično;

Neadekvatni nadzor - npr. dete se ostavlja samo u kući bez nadzora iako nije u stanju da se stara o sebi, nema sigurnog doma za povratak i slično;

Neadekvatna zdravstvena briga - npr. uporni osip po koži ili drugo netretirano zdravstveno stanje i slično.

⁵ Socijalne veštine su veštine koje koristimo da komuniciramo jedni sa drugima, verbalno i neverbalno, kroz gestove, govor tela i lični izgled i obuhvataju niz veština kao što su aktivno slušanje, empatija, poštovanje za druge i sl.

Napomene:

Potrebno je imati u vidu da navedeni spisak nije potpun, ali takođe i to da prisustvo jednog ili više navoda sa ovog spiska ne mora biti dokaz da se radi o zlostavljanju ili zanemarivanju deteta. Nije odgovornost profesionalaca ili volontera Crvenog krsta da odluče da li se radi o zlostavljanju deteta – njihova odgovornost je da postupe po ovom uputstvu ukoliko postoji zabrinutost ili sumnja.

PRILOG 4: UPUTSTVO ZA KORIŠĆENJE FOTOGRAFIJA I PODATAKA O DECI

Informisani pristanak – Organizacija treba da dobije pisani informisani pristanak deteta i/ili staratelja pre nego što u javnosti objavi bilo koju fotografiju ili video snimak deteta u bilo koju svrhu uključujući i ciljeve kao što su prikupljanje sredstava za pomoć, podizanje svesti javnosti ili slično.

Cilj korišćenja fotografije ili video snimka treba da bude jasno objašnjen davaocu saglasnosti. Potrebno je da se informisani pristanak dobije u pisanoj formi.⁶ Potpisani formular se čuva trajno u dokumentaciji Crvenog krsta.

Osim pisanog informisanog pristanka roditelja/staratelja, prilikom svakog fotografisanja deteta u obavezi smo da i samo dete pitamo za pristanak, npr. Da li smem da te fotografišem za našu fejsbuk stranicu?

Privatnost – lične i fizičke podatke koje bi mogle biti upotrebljene za lociranje deteta i izlaganje riziku ne bi trebalo da se koriste ni u jednom obliku komunikacija za opštu ili javnu upotrebu.

Sigurnost – podaci o životu deteta, fotografije i video snimci deteta (uključujući podatke uskladištene u kompjuteru) treba čuvati u bezbednim datotekama. Pristup ovim informacijama treba da bude ograničen isključivo na one kojima su one potrebne u svrhu posla.

Fotografije – fotografije treba da prikazuju dete na dostojanstven način. Fotografija ne sme da sramoti dete i uvek treba da bude postavljena u odgovarajućem kontekstu.

Napomene:

Pravni osnov za fotografisanje i snimanje učesnika aktivnosti CKS može biti samo pristanak!

Obaveštenje o obradi podataka – u vezi sa pristankom za fotografisanje i snimanje, odnosno javno objavljivanje na internetu ili u okviru izveštaja donatorima i drugim subjektima, obavezno je da Izjavu o pristanku prati ovaj dokument koji je dostavljen organizacijama Crvenog krsta i koji sadrži sve relevantne informacije vezane za razlog fotografisanja, pravni osnov itd, i koji je u skladu sa obavezom koju propisuje Zakon.

Snimanje i fotografisanje aktivnosti sa velikim brojem učesnika gde nije moguće pribaviti pisane saglasnosti od svih - potrebno je da se obaveštenje unapred objavi na veb - sajtu ili društvenim mrežama, ili da se postavi vidno pisano obaveštenje u samom prostoru u kome se aktivnost odvija da će se obavljati snimanje i fotografisanje aktivnosti, čime svako ko učestvuje ili posećuje aktivnost pristaje na to da može da bude fotografisan ili snimljen.⁷

⁶ Formular za dobijanje informisanog pristanka roditelja tj. staratelja deteta (Saglasnost) nalazi se u Prilozima na str. 20.

⁷ Primer pisanog obaveštenja koje koristi Crveni krst Srbije dat je u ovom dokumentu na str. 19.

Fotografije na kojima se vidi veći broj učesnika koji se ne mogu pojedinačno identifikovati, mogu se smatrati ispravnim za objavljivanje i bez pristanka.

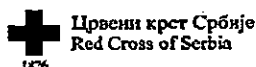
Ukoliko fotografije ili snimci ne otkrivaju identitet lica koja se na njima nalaze (slikano sa leđa, lice pod kacigom i sl.) onda pristanak nije potreban, jer se ne radi o podacima na osnovu kojih se osoba može identifikovati.

Izbegavati nepotrebno fotografisanje i objavljivanje fotografija iz krupnog kadra - pošto je cilj fotografisanja promocija aktivnosti Crvenog krsta a ne promocija pojedinaca.

Pisana izjava o pristanku - Zakon propisuje da zahtev za davanje pristanka u vidu pisane izjave mora biti dat na način kojim se jasno izdvaja od drugih pitanja (ukoliko se daje u okviru pisane izjave koja se odnosi i na druga pitanja), te da mora biti formulisan u jasnom i razumljivom obliku, upotrebom jednostavnih reči u skladu sa ciljnom grupom od koje se zahtev za davanje pristanka traži.

Arhiviranje fotografija i snimaka - fotografije i video snimci se nakon uklanjanja sa veb-sajta i društvenih mreža čuvaju trajno, radi dokumentovanja u istorijske svrhe, a najkasnije do opoziva pristanka lica čiji se lik na fotografijama nalazi (roditelja/staratelja).

Primer obaveštenja koje treba da bude vidno izloženo na ulazu u prostor u kojem se odvija aktivnost Crvenog krsta

Поштовани гости,

обавештавамо вас да присуствовање догађају подразумева улазак у простор у коме ће бити вршено фотографисање и снимање аудио и видео записа.

Crveni krst Srbije ће fotografije i snimke sa događaja koje prisustvujete objavljivati na svojoj internet stranici i društvenim mrežama u cilju promocije svog rada i obavještanja javnosti o aktivnostima Crvenog krsta Srbije. Fotografije takođe mogu biti korišćene u izradi izvještaja, biltena i drugih promotivnog materijala Crvenog krsta Srbije.

Уласком у просторије сматраће се да пристајете на коришћење фотографија и снимака у наведене сврхе.

Хвала вам на сарадњи.

Црвени крст Србије.

Више информација о заштити података о личности можете прочитати на интернет страници www.redcross.org.rs и sledećim profilima na društvenim mrežama:
<https://www.facebook.com/redcrossserbia>
<https://twitter.com/redcrossrs>
<https://www.youtube.com/channel/UCv8YnW7QkG0tXoU6Z9yDzSo>

Сва цитирана у овом саопштењу података о личности можете нам доставити на e-mail: nilola.radovanovic@protection.org.rs

PRILOG 5:

SAGLASNOST RODITELJA ZA FOTOGRAFISANJE I SNIMANJE DETETA

Dragi roditelji/staratelji,

Molimo vas da potpišete ovu saglasnost ukoliko pristajete da Crveni krst Srbije može da koristi fotografije ili video zapise nastale na aktivnostima Crvenog krsta Srbije koje pohađaju vaša deca. Video zapisi/fotografije će biti korišćeni u cilju promocije aktivnosti Crvenog krsta Srbije, kroz izveštaje i biltene, ali i objavljivanjem fotografija i video snimaka aktivnosti Crvenog krsta Srbije na zvaničnoj internet stranici i profilima na društvenim mrežama Crvenog krsta Srbije u cilju promocije humanitarnih aktivnosti Crvenog krsta Srbije i širenja znanja o Crvenom krstu Srbije. Osim navedenog, fotografije se mogu koristiti i prilikom izrade promotivnih materijala (plakati, lifleti, video materijali i sl.) Crvenog krsta Srbije.

Pristanak za korišćenje fotografija i video snimaka možete povući u svakom trenutku slanjem poruke na e-mail organizacije Crvenog krsta _____ ili poruke na društvenoj mreži.

Crveni krst Srbije

<https://www.facebook.com/redcrossofserbia>

<https://twitter.com/CKSrbije>

[https://www.youtube.com/Crveni krst Srbije/Red Cross of Serbia](https://www.youtube.com/Crveni%20krst%20Srbije/Red%20Cross%20of%20Serbia)

https://www.instagram.com/red_cross_serbia/

SVOJIM POTPISOM PRISTAJEM DA CRVENI KRST SRBIJE KORISTI I OBJAVLJUJE NA SVOJOJ INTERNET STRANICI I DRUŠTVENIM MREŽAMA FOTOGRAFIJE I VIDEO ZAPISE NA KOJIMA JE I MOJE DETE, U CILJU PROMOCIJE AKTIVNOSTI CRVENOG KRSTA SRBIJE

Ime i prezime deteta: _____

Ime i prezime roditelja/staratelja: _____

Mesto prebivališta: _____

Organizacija Crvenog krsta u kojoj dete pohađa aktivnosti: _____

Izjavljujem da sam obavešten o svojim pravima iz Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

_____/_____/_____
Dan Mesec Godina

Potpis roditelja/staratelja

PRILOG 6:

SAGLASNOST RODITELJA

za putovanje maloletnog deteta bez pratnje roditelja

MOLIMO DA ČITKO ISPIŠETE TRAŽENE PODATKE

Ja, _____ (ime i prezime), br. lične karte _____
roditelj /staratelj maloletnog deteta _____ (ime i prezime
deteta), datum rođenja deteta _____, saglasan sam sa tim da moje dete
putuje bez moje pratnje, u _____ na kamp/ekskurziju/ izlet u
organizaciji Crvenog krsta _____.

Od: Dan: ____/ Mesec: ____/ Godina: ____

Do: Dan: ____/ Mesec: ____/ Godina: ____

Dete (_) ima (_) nema zdravstveno osiguranje.

Ja (_) odobravam (_) ne odobravam da vođa puta, _____ (Ime i prezime),
_____ (pozicija) u Crvenom krstu _____, preduzme neophodne
korake kod zdravstvenog zbrinjavanja deteta u slučaju povrede deteta.

Potpis roditelja_____
Datum potpiša

PRILOG 7: POSTUPANJE PREMA DETETU U SLUČAJU SUMNJE NA ZLOSTAVLJANJE ILI ZANEMARIVANJE DETETA

Deca koja otkriju da trpe ili da su pretrpela zlostavljanje ili zanemarivanje ili su u riziku od toga, treba da budu saslušana na osetljiv način a ne da ih ispitujemo o detaljima. Svi angažovani u radu sa decom u Crvenom krstu treba da budu svesni da je potrebno da pruže podršku detetu a ne da ga isleđuju.

Kada dete otkrije zlostavljanje ili zanemarivanje, treba da bude shvaćeno ozbiljno. To se ne dešava često i moguće je da vam se u vašem radu neće ni desiti, ali ako se desi, veoma je važno da se svakom slučaju otkrivanja pristupi na osetljiv način koji je u najboljem interesu za dete što uključuje i to da vaši postupci ne ugroze eventualne zakonske postupke protiv zlostavljača.

Potrebno je imati u vidu da se, kada vam dete otkrije da je zlostavljano ili da postoji rizik od toga, ono se može osećati uplašeno, krivo, ljutito, bespomoćno ili slično. Vaše reakcije mogu biti: ljutnja, šok, preneraženost, bes, zgroženost, tuga, neverica ili slično.

Postoji nekoliko osnovnih pravila koja treba slediti:

- ✓ Sačuvajte samokontrolu i ostanite pribrani.
- ✓ Imajte u vidu da su bezbednost i dobrobit deteta prioriteti i da je to važnije od interesa bilo koje druge osobe.
- ✓ Saslušajte dete i prihvatite kao istinu sve što dete kaže.
- ✓ Prihvatite detetov način iznošenja (ne požurujte dete, ne govorite mu da se ne vrpolti, da vam ne okreće leđa), tj. pokažite razumevanje za detetovo ponašanje i osećanja.
- ✓ Gledajte u dete dok govori ali nemojte pokazati da ste preneraženi, zgroženi ili slično.
- ✓ Sve dok dete govori sa vama, dajte mu svoju punu pažnju i ne tražite pomoć drugih.
- ✓ Uverite dete da je u redu što vam se obratilo.
- ✓ Uverite dete da nije njegova krivica i da ćete dati sve od sebe da mu pomognete.
- ✓ Potpitanja svedite na minimum, pitajte samo ukoliko je neophodno da jasno razumete ono što je rečeno. Dete ne treba zbunjivati niti mu potpitanjima davati nove ideje.
- ✓ Pokušajte od deteta da dobijete osnovne podatke kao što su npr: gde se zlostavljanje dogodilo (kod kuće, u školi, na kampu, na igralištu ili sl), da li se događa sada ili se dogodilo ranije, i – nije neophodno, ali ako je moguće – ime zlostavljača.
- ✓ Ne treba insistirati na dodatnim pitanjima i odgovorima deteta već samo iskoristiti klimu poverenja koju je iskazalo dete prema profesionalcima odnosno volonterima Crvenog krsta

- ✓ Nije neophodno da imate sve činjenice, detalje ili dokaze da bi prijavili zlostavljanje. Već i ukoliko postoji samo sumnja da se radi o zlostavljanju ili zanemarivanju deteta dužni smo da preduzmemo mere za zaštitu detetovih najboljih interesa.
- ✓ Moguće je da će dete nakon otkrivanja tražiti da nikome ne kažete o tome. Objasnite detetu da ćete o tome što vam je reklo morati da obavestite i nekog drugog i objasnite da je svrha toga da se zlostavljanje zaustavi.
- ✓ Objasnite detetu šta ćete sledeće preduzeti i objasnite mu da ćete mu i nadalje govoriti šta se dešava.
- ✓ Ne obećavajte detetu ono što nije realno, npr. sve će biti u redu ako prijava slučaj, ili npr. da nećete nikome reći.
- ✓ Imajte u vidu da je dete možda ugroženo. Ukoliko postoji sumnja da je dete ozbiljno ugroženo, postupite po proceduri koja je data u ovoj Politici. Ukoliko situacija dozvoljava, a to je uobičajen slučaj, prvo se konsultujte sa sekretarom organizacije o slučaju. Sekretar će, ukoliko je potrebno, obavestiti nadležne službe. Ukoliko je dete povređeno i potrebna je intervencija, pozovite Hitnu pomoć, obavestite lekare o zabrinutosti i postarajte se da budu svesni da je u pitanju slučaj zaštite deteta.
- ✓ Čim bude moguće, zapišite ono što je dete reklo, detetovim rečima, i zabeležite sve što ste videli i čuli.⁸
- ✓ Potrudite se da napravite razliku između onoga što je dete reklo i zaključaka koje ste možda sami izvukli. Ne treba tumačiti reči deteta i izvlačiti zaključke.
- ✓ Sve informacije o ovome treba tretirati kao poverljive. Izveštaje treba čuvati u zaštićenoj datoteci kojoj pristup imaju isključivo ovlašćena lica.

Šta reći detetu nakon što otkrije da je zlostavljano ili zanemareno:

- ✓ Verujem ti.
- ✓ Potrudiću se da ti pomognem.
- ✓ Drago mi je što si mi to rekao/la.
- ✓ Nisi ti kriv/a.
- ✓ U pravu si što si mi to rekao/la.
- ✓ Objasnite detetu šta ćete sledeće preduzeti.

Informacije koje prikupljaju profesionalci u Crvenom krstu treba da budu:

- ✓ U pisanom obliku⁹
- ✓ Sastavljene odmah nakon razgovora sa detetom;
- ✓ Činjenične;
- ✓ Koncizne;
- ✓ Potpisane i sa naznačenim datumom.

⁸ Formular izveštaja nalazi se u Prilozima na str. 28-29.

⁹ Formular se nalazi se u Prilozima na str. 28-29.

Dokumentacija – sve dostupne informacije treba da budu odmah zapisane i da sadrže minimum podataka. Podaci se upisuju u formular za izveštaj o incidentu i u njemu treba da se nađu:

- ✓ Podaci o profesionalcu ili volonteru koji radi sa detetom;
- ✓ Podaci o detetu - ime i prezime, uzrast i adresa deteta; ime roditelja/staratelja
- ✓ Podaci o događaju i preduzetim koracima.
- ✓ Naziv osobe i/ili službe koja je obaveštena;
- ✓ Potpis i datum

O čemu je potrebno voditi računa pri donošenju odluke o postupanju:

- ✓ Nije zadatak nikoga iz Crvenog krsta da odlučuje o tome da li se radi o slučaju zlostavljanja ili zanemarivanja deteta – to je na nadležnim službama i zakonskom sistemu.
- ✓ Ako postupate po procedurama datim u ovoj Politici, delujete u skladu sa etikom Crvenog krsta, i principima poverljivosti i privatnosti.
- ✓ Ako postupate po procedurama datim u ovoj Politici ne možete snositi građansku ili krivičnu odgovornost.

Posledice za nereagovanje:

- ✓ Neprijavlivanje otkrivenog slučaja zlostavljanja ili zanemarivanja deteta i nepostupanje po uputstvu znači kršenje Politike o zaštiti dece Crvenog krsta Srbije i može dovesti do pokretanja disciplinskog postupka od strane Crvenog krsta prema profesionalno zaposlenima u skladu sa odredbama zakona o radu i internim aktima organizacije. Neprijavlivanje od strane volontera povlači odgovornost u skladu sa Statutom Crvenog krsta Srbije i u krajnoj liniji može dovesti do isključivanja volontera iz organizacije.
- ✓ Propust da se prijavi slučaj zlostavljanja ili zanemarivanja deteta takođe može biti krivično delo prema zakonima Republike Srbije.

PRILOG 8: KORACI U INTERNOM POSTUPANJU U SLUČAJU OTKRIVENOG ZLOSTAVLJANJA ILI ZANEMARIVNJA DETETA

KORACI		ŠTA TREBA URADITI	KO
①	DETE JE OTKRILO DA JE ZLOSTAVLJANO ILI ZANEMARENO	• Saslušati dete • Potvrditi mu poverljivost • Objasniti šta ćete sledeće preduzeti • Pružiti podršku detetu	Profesionalac ili volonter kojem se dete poverilo
②	POSLE OTKRIVANJA	• Konsultovati se sa sekretarom o daljim koracima • Popuniti formular za izveštaj o incidentu i predati ga sekretaru	Profesionalac ili volonter kojem se dete obratilo i sekretar
③	PREDUZIMANJE MERA ZAŠTITE	• Informisati psihološko-pedagoške službe u prosvetnoj ustanovi (ukoliko se u školi došlo do informacija o mogućem zlostavljanju deteta) • Ukoliko se proceni da je neophodno, kontaktirati roditelja/staratelja deteta, i/ili Centar za socijalni rad (ako je Crveni krst nosilac aktivnosti koja je izmeštena iz prosvetne ustanove)	Sekretar
④	IZVEŠTAVANJE I DOKUMENTOVANJE	• Izveštaj o incidentu odložiti po pravilima o zaštiti podataka • Dati povratnu informaciju o preduzetim merama saradniku ili volonteru koji je prijavio slučaj i pružiti mu podršku	Sekretar

PRILOG 9: FORMULAR ZA IZVEŠTAJ O SLUČAJU ZLOSTAVLJANJA ILI ZANEMARIVANJA DETETA

Ukoliko dođete do saznanja da je dete u riziku od zlostavljanja ili zanemarivanja, molimo da popunite ovaj formular. Imajte u vidu da je neophodno da svoju zabrinutost u što kraćem roku prvo usmeno saopštite sekretaru lokalne organizacije Crvenog krsta istog dana kada ste do tog saznanja došli.

Takođe, potrebno je da odmah popunite ovaj formular u slučaju incidenta ili akcidenta. Akcidentom se smatra neplanirani događaj koji je za posledicu imao povredu ili može izazvati povredu osobe ili oštećenje imovine i opreme Crvenog krsta. Incidentom se smatra neprijatan ili neuobičajen događaj.

Kako bi se obezbedila poverljivost, ovaj izveštaj treba da sadrži isključivo vaš potpis. Izveštaj treba da predate isključivo sekretaru lokalne organizacije Crvenog krsta koji će ga odložiti na sigurno mesto.

Uputstvo za postupanje u slučaju sumnje ili zabrinutosti:

- ✓ Sve pritužbe, navodne incidente ili sumnje prihvatite sa ozbiljnošću;
- ✓ Ostanite pribrani;
- ✓ Ne obećavajte detetu ono što ne možete da ispunite, npr. da nećete nikome reći
- ✓ Saslušajte dete, svedite potpitanja na minimum; zabeležite koncizno najvažnije podatke i proverite sa detetom da li se slaže sa tim (ukoliko je primenljivo);
- ✓ Objasnite detetu šta ćete dalje preduzeti;
- ✓ Uverite dete da je ispravno što vam se poverilo i da ćete dati sve od sebe da mu pomognete.

IZVEŠTAJ O SLUČAJU ZLOSTAVLJANJA ILI ZANEMARIVANJA DETETA	
1. O vama	
Ime i prezime	
Vaša uloga u Crvenom krstu	
Priroda vašeg kontakta sa detetom	
Vaš broj mobilnog telefona	
Vaš imejl	
2. O detetu	
Ime i prezime deteta	
Pol deteta	
Koliko godina ima dete	
Adresa deteta	
Ime i prezime roditelja/staratelja	
Da li je preduzeta neka mera prema detetu	1. Da 2. Ne
Ako da, koja mera je preduzeta	
Da li ste nekome prijavili slučaj	1. Da 2. Ne

Ako da, kome	
3. O vašoj zabrinutosti	
Kako ste saznali da postoji sumnja	1. Saznali ste tako što vam je dete otkrio 2. Neko drugi vam je otkrio 3. Sami ste приметili nešto
Ako je vam je neko drugi otkrio sumnju, navedite ime te osobe i u kom je odnosu sa detetom	
Navedite šta se dogodilo (činjenice, ne vaše mišljenje) Odgovorite na pitanja: ko, šta, gde, kada, kako	
Da li vam je dete ili druga osoba rekla nešto relevantno? Ako da, šta	
Šta ste vi odgovorili	
Datum navodnog incidenta	
Vreme navodnog incidenta	
Mesto gde se navodni incident dogodio	
Ime navodnog počinioca (nije neophodno)	
Ako je još neko (drugo dete, odrasla osoba) bio uključen u navodni incident, navedite ko je to bio	
Da li je još neko drugo dete u riziku	
Navedite šta ste vi preduzeli	
Vaš potpis	
Datum	
4. Ovaj deo popunjava sekretar Crvenog krsta	
Incident je ispitan	1. Da 2. Ne
Da li je neophodno podnošenje izveštaja	1. Da 2. Ne
Ovaj izveštaj odložite na sigurno mesto i zatražite podršku od _____	

Ukoliko je potrebno utvrditi uzrok incidenta, moguće je da će biti potrebno obaviti razgovore sa uključenim stranama. Njihove izjave priložite uz ovaj izveštaj.

IZVEŠTAJ PO INCIDENTU RAZGOVOR SA UKLJUČENIM STRANAMA

Prilazi se uz izveštaj o slučaju zlostavljanja ili zanemarivanja deteta

1. O vama	
Ime i prezime	
Vaša uloga u Crvenom krstu	
Datum	
Broj mobilnog telefona i imejl	
2. Detalji o incidentu/otkrivanju	Priložiti formular br. 1
Ime deteta	
Datum incidenta	
3. Beleške iz razgovora	
O čemu je razgovarano (navesti detalje razgovora)	
Koji dogovori su postignuti	
Šta će sledeće biti preduzeto i kada	
Ko će preduzeti sledeće korake	
Ovaj izveštaj odložite na sigurno mesto i zatražite podršku od _____	

PRILOG 10: IZJAVA O SARADNJI SA CRVENIM KRSTOM NA SPROVOĐENJU PROGRAMA I AKTIVNOSTI KOJIMA SU OBUHVAĆENA DECA (formular)

Ovim izjavljujem da prihvatom saradnju sa Crvenim krstom (_____) na realizaciji programa i aktivnosti koji su namenjeni deci, u cilju zaštite detetovih najboljih interesa.

Saglasan/a sam da ću prilikom realizacije programa i aktivnosti poštovati sledeće uslove:

- Sve informacije koje saznam o detetu i njegovoj porodici ću tretirati kao poverljive.
- Dozvoljeno je davanje poverljivih podataka o detetu isključivo osobama u vrtiću/ školi/ kampu ili drugim mestima rada sa decom, radi preduzimanja zakonski predviđenih mera.

Razumem da Crveni krst Srbije zahteva bezuslovno pridržavanje ovih uslova. Prihvatom da nepridržavanje tih uslova za posledicu može imati moje isključenje iz programa. Prihvatom uslov da i u slučaju mog isključivanja iz programa imam obavezu da poštujem princip poverljivosti svih podataka o deci do kojih sam došao tokom angažmana u Crvenom krstu.

Saglasan/a sam sa da Crveni krst zadržava autorska prava na programe, aktivnosti i prateće materijale za rad sa decom, i da će mi, ukoliko programe i aktivnosti ne budem sprovodio/la po standardima i na način na koji ih je Crveni krst definisao i predočio tokom obuka, biti uskraćeno dalje korišćenje tih programa i aktivnosti kao i da će Crveni krst u tom slučaju biti oslobođen/a svake eventualne odgovornosti.

Shvatam i prihvatom da ću programe i aktivnosti realizovati isključivo u oblasti svoje nadležnosti i na način koji je predstavljen tokom edukacije Crvenog krsta i u skladu sa Politikom zaštite dece Crvenog krsta Srbije.

Saglasan/a sam da imam obavezu da za svaku promenu u izvođenju programa i aktivnosti tražim dozvolu od nadležne osobe u Crvenom krstu.

Datum: _____

Potpis spoljnog saradnika/ce: _____

Potpis sekretara Crvenog krsta _____:

PRILOG 11: PRIMER OPISA VOLONTERSKE POZICIJE¹⁰

OPIS VOLONTERSKE POZICIJE	
Ime i prezime volontera	
Program	Program rada sa podmlatkom Crvenog krsta
Naziv volonterske pozicije	Koordinator volontera podmlatka
Direktno odgovara	Sekretaru Crvenog krsta
Opšti cilj	Obučavanje grupe najmlađih volontera (uzrasta od 12 do 15 god) za ciljeve i aktivnosti CK u lokalnoj zajednici
Glavne odgovornosti - obaveze i zadaci*	• Osmišljavanje i realizacija redovnih nedeljnih sastanaka (npr. četvrtkom od 20-21 h) sa grupom volontera podmlatka. • Uključivanje podmlatkara u akcije Crvenog krsta – poživavanje na akcije, obučavanje volontera za uloge, praćenje i usmeravanje njihovog rada, pružanje podrške volonterima tokom akcije, ukazivanje na izuzetne volonterske doprinose. • Priprema za aktivnosti – planiranje potrebnog materijala, nabavka, sortiranje i pakovanje. • Oglašavanje aktivnosti sa ciljem njenog maksimalnog publiciteta (priprema plakata, poziva, objava za društvene mreže, saopštenja za medije i sl). • Vođenje računa o rasporedu angažovanja volontera i planiranje kalendara aktivnosti. • Periodično - regrutacija i selekcija novih članova podmlatka (oglašavanje, saradnja sa školama, intervjui sa kandidatima, evidentiranje i procena). • Poštovanje principa poverljivosti i bezbednosti. • Ukoliko se primeti da je dete koje je uključeno u Program zapostavljeno ili zlostavljano bez odlaganja treba o tome obavestiti sekretara. • Evidentiranje dolazaka podmlatkara na sastanke i aktivnosti, izrada izveštaja i planova.
*Ne moraju svi koordinatori da imaju iste obaveze i zadatke	
Sposobnosti i veštine koje se očekuju od koordinatora	• Dobre organizacione veštine, kreativnost i spremnost na javni nastup. • Sposobnost da informacije prezentuje jasno, koncizno i motivišuće. • Spremnost na učenje o temama vezanim za Crveni krst. • Dobre komunikacijske veštine uključujući taktičnost i ljubaznost. • Razumevanje psihologije mladih. • Sposobnost da radi samostalno i u timu.
Dobiti koje se stiču angažmanom u programu	• Povećanje samopouzdanja. • Veštine timskog rada. • Podsticaj razvoju sposobnosti rešavanja problema. • Nova poznanstva. • Savladavanje veštine komuniciranja sa različitim tipovima ličnosti.
Datum početka-završetka	Upisati dan-mesec-godinu početka i završetka volontiranja

¹⁰ Svaki volonter trebalo bi da dobije svoj Opis volonterske pozicije u kojem su taksativno navedene bitne stavke njegovog angažmana i očekivana ponašanja. Ovde je dat primer Opisa volonterske pozicije za koordinatora volontera u programu rada sa podmlatkom.

Koliko sati mesečno se angažuje	<i>U proseku 12 sati mesečno</i>
Ime i kontakti koordinatora	<i>Ime i prezime:</i> <i>Broj telefona:</i> <i>Imejl:</i>
Obezbeđena podrška	<i>Obuka, supervizija, uniforma (majica, bedž), materijali za rad na sastancima podmlatka, pristup kompjuterima CK</i>
Potpisi i datum	Potpis koordinatora volontera _____ Potpis stručnog saradnika _____ Potpis Sekretara Crvenog krsta _____ Datum _____

PRILOG 12: DOKUMENTI CRVENOG KRSTA SRBIJE KOJI SU U VEZI SA ZAŠTITOM I BEZBEDNOŠĆU DETETA

Tokom izrade Politike zaštite dece uočena je potreba da se radi na kreiranju, daljem razvijanju i primeni sledećih dokumenata

Naziv dokumenta	Na koji način je dokument povezan sa temom	Postoji /potrebno uraditi
ETIČKI KODEKS ZA VOLONTERE I ZAPOSLENE U CRVENOM KRSTU SRBIJE	Postojeći dokument daje opšti okvir rada i postupanja angažovanih u Crvenom krstu Srbije	Postoji
UVODNA ORIJENTACIJA	Program obuke za nove volontere tokom kojih se upoznaju sa pravilima angažmana u programima i aktivnostima u Crvenom krstu	Standardizovati
UPUSTVO ZA PROCES REGRUTACIJE I SELEKCIJE	Objašnjava proceduru prijema novih profesionalaca i volontera u Crveni krst koja uključuje proveru podobnosti za rad sa decom	Potrebno uraditi
PROVERA PODATAKA	Formular izjave kandidata za profesionalce i volontere o tome da nisu kažnjavani ili pod sudskim postupkom (formular je dat na str. 32)	Postoji
UPUSTVO ZA IZVEŠTAVANJE O INCIDENTU	Objašnjava koje korake je potrebno preduzeti u slučaju da se dogode takve okolnosti (str. 28-29)	Postoji
UPUTSTVO ZA SPROVOĐENJE DISCIPLINSKOG POSTUPKA	Objašnjava internu proceduru za postupanje u slučaju kršenja pravila rada	Potrebno uraditi
UPUSTVO O ZAŠTITI ELEKTRONSKIH I KOMPJUTERSKIH UREĐAJA I FIZIČKIH PODATAKA	Objašnjava propisane načine skladištenja i čuvanja ličnih podataka, uključujući i fotografije i video snimke, na fizički i elektronski način	Postoji
UPUTSTVO ZA RAD NA DRUŠTVENIM MREŽAMA	Obezbeđuje uputstva i pravila za bezbedno ponašanje i objavljivanje podataka o deci na društvenim mrežama	Postoji
PROGRAM EDUKACIJE O ZAŠTITI DECE ZA ANGAŽOVANE U CRVENOM KRSTU	Prvi korak koji će uslediti po usvajanju Politike zaštite dece	Potrebno uraditi

PRILOG 13: PLAN UVOĐENJA POLITIKE ZAŠTITE DECE I DRUGIH DOKUMENATA KOJI SU SA NJOM POVEZANI

Dokument	Rezime promena/novina	Ciljevi	Faze / Kriterijumi	Odgovornosti	Rok
POLITIKA ZAŠTITE DECE	Daje okvir, standarde definicije, dijagrame, formulare i praktična uputstva za sve koji su u Crvenom krstu angažovani u radu sa decom u vezi sa zaštitom bezbednosti i sigurnosti dece	1. Stvaranje i negovanje bezbednog i pozitivnog okruženja za decu.	I. UVOĐENJE POLITIKE ZAŠTITE DECE 1. Politika zaštite dece je napisana. 2. Izložena je na jasan i razumljiv način. 3. Sadrži precizna određenja osnovnih pojmova iz oblasti zaštite dece. 4. Sadrži praktična uputstva za sve angažovane u Crvenom krstu o načinima njene primene, kao i dijagrame. 5. Odobrena je od strane Upravnog odbora Crvenog krsta Srbije. 6. O njoj su informisani svi angažovani u Crvenom krstu – dostavljena je putem imejla svim organizacijama Crvenog krsta.	1. Za pripremu Politike zaštite dece: Saradnik za podmladak i omladinu Crvenog krsta Srbije.	Maj - Septembar 2021
		2. Uspostavljanje efikasne operativne procedure za brz i koordinisan postupak kako bi se detetu pružila odgovarajuća podrška.	II. PRIMENA U PRAKSI 1. Jasno su definisani rokovi i koraci koje je potrebno preduzeti kada postoji zabrinutost za bezbednost i sigurnost deteta. 2. Politika zaštite dece dostupna je svima koji su angažovani u Crvenom krstu i svi koji rade sa decom su obavezni da je aktivno primenjuju u svom radu. 3. Definisani su načini izveštavanja i dokumentovanja izveštaja kako bi se obezbedila poverljivost podataka.	2. Za odobrenje: Generalni sekretar Crvenog krsta Srbije na osnovu odluke Komisije za podmladak i omladinu i Upravnog odbora CKS.	Septembar 2021
		3. Postizanje zajedničkog nivoa razumevanja i prihvatanja osnovnih principa zaštite deteta.		3. Za informisanje profesionalaca u Crvenom krstu i dostavljanje putem imejla: Saradnik za podmladak i omladinu Crvenog krsta Srbije.	Oktobar 2021
		4. Pružanje adekvatne obuke i konkretnih uputstava za prepoznavanje i preduzimanje efikasnih mera zaštite deteta.	III. SPREČAVANJE RIZIKA 1. Definisan je način uključivanja novih profesionalaca i volontera kako bi obezbedili da su angažovani podobni za rad sa decom. 2. Data su uputstva o tome šta se očekuje u radu sa decom, a šta se smatra neprihvatljivim 3. Data su uputstva za procenu mogućih rizika u radu sa decom. 4. Data su objašnjenja o načinu korišćenju fotografija i podataka o deci sa formularima za saglasnost roditelja/staratelja.	4. Svi angažovani u radu sa decom: za upoznavanje sa Politikom i prihvatanje njenih preporuka.	Oktobar 2021
		5. Ukazivanje na značaj uloge vršnjačkih edukatora – volontera Crvenog krsta u zaštiti dece.		5. Za relevantne edukacije shodno nivou pozicije i uloge: Komisija za podmladak i omladinu Crvenog krsta Srbije.	Februar 2022
			IV. INFORMISANJE O POLITICI ZAŠTITE DETETA 1. Informacija o posvećenosti Crvenog krsta zaštiti i bezbednosti deteta jasno je istaknuta i vidljiva u prostorijama Crvenog krsta. 2. Informacija je izložena na jasan i razumljiv način.	6. Za lokalne edukacije i primenu principa Politike: sekretar organizacije Crvenog krsta.	Mart 2022
				7. Za vidno isticanje informacija o politici zaštite dece: sekretar Crvenog krsta u gradovima i	Od

		6. Zaštita organizacije od eventualnih neosnovanih optužbi o ugrožavanju dobrobiti dece. 7. Obezbeđivanje praćenja i sprovođenja standarda u oblasti zaštite dece.	3. Deca su svesna svojih prava i od kogā mogu da zatraže podršku. 4. Svi angažovani u Crvenom krstu znaju kome i na koji način da se obrate u slučaju zabrinutosti za detetovu bezbednost i sigurnost. 5. Kontakti sekretara i službi kojima se treba obratiti su dostupni svima angažovanim i redovno se ažuriraju. V. OBUKA O POLITICI ZAŠTITE DECE 1. Svi angažovani prilikom uvođenja u Crveni krst pohađaju uvodnu orijentaciju čiji jedan deo se odnosi i na predstavljanje dokumenta Politika zaštite dece. 2. Svi angažovani su obučeni da, u skladu sa nivoom svoje pozicije i odgovornosti, odgovore na zabrinutost u vezi detetove bezbednosti i sigurnosti. 3. Profesionalci i volonteri sa većim nivoom odgovornosti dobijaju relevantne edukacije kako bi unapređivali svoje znanje i veštine u vezi sa zaštitom dece. VI. PRAĆENJE PRIMENA STANDARDARDA 1. Dato je jasno pisano uputstvo o tome koje korake treba preduzeti da bi se dete zaštitilo i ko je odgovoran za sprovođenje ovih mera. 2. Politika i prakse se redovno preispituju. Politika zaštite dece biće pregledana svake treće godine ili ranije ukoliko je potrebno usklađivanje sa promenama u zakonodavstvu ili sa organizacijskim praksama. 3. Svi navodi o zlostavljanju ili zanemarivanju dece se evidentiraju i po potrebi prate. VII. SARADNJA I PARTNERSTVA SA DRUGIMA 1. Proces uključivanja spoljnih saradnika, partnerskih organizacija, Institucija, ustavnova podrazumeva postizanje dogovora o zajedničkom radu i standardima u radu sa decom. 2. Dat je formular za izjavu partnera o saradnji sa Crvenim krstom. 3. Ukoliko partner u trenutku izvođenja zajedničkog projekta nema vlastitu Politiku zaštite dece primenjuje Politiku Crvenog krsta.	opštinama. 8. Za mere prevencije uključujući proces regrutacije, pribavljanje saglasnosti partnera i roditelja: Crvenog krsta u gradovima i opštinama. 9. Za razgovor sa detetom i izveštavanje: angažovani u Crvenom krstu kojem se dete ili druga osoba poverila. 10. Za dokumentovanje izveštaja: sekretar Crvenog krsta 11. Za kontaktiranje nadležne službe (hitna pomoć, policija, Centar za socijalni rad): sekretar/ drugi profesionalac/ u hitnoj situaciji – direktno angažovani. 12. Za preglede i revizije: Komisija, stručni saradnik za podmladak i omladinu, pravnik i generalni sekretar CK Srbije. 13. Za partnerstva i sporazume: sekretar organizacije Crvenog krsta u gradovima i opštinama.	Januara 2022 do daljnjeg Od januara 2022. do daljeg Novembar 2024.
--	--	--	---	---	---

PRILOG 14: PLAKATI ZA INFORMISANJE DECE O ZAŠTITI I BEZBEDNOSTI
(primeri iz drugih organizacija)

FIVE BODY SAFETY RULES

Every kid should know

BY AGE

brought to you by:

I am the boss of my body.
I have the right to say no if I don't
like how my body is being treated.
I don't have to hug, kiss, or be
touched if I don't want to.

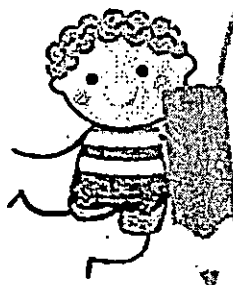
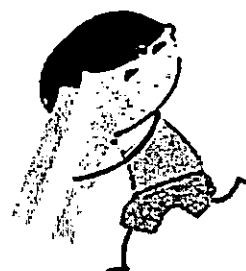

Private parts
are covered by a
bathing suit
and are kept
out of view.
We don't look,
touch, or
play games
with private
parts.

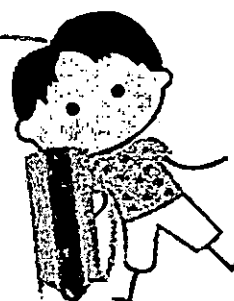

No one should
be asking me to
keep a secret -
especially if it
makes me sad
or scared.

To use the correct
words for private
parts. They're not
funny or weird -
everyone has them!

I know five people I can talk to if I ever
feel sad, scared, or nervous about
anything - especially body safety.
If someone breaks the rules I need to
tell someone who can help me.
Even if I was too scared to tell at first -
it's never too late, and I won't be in trouble.

For More, Visit: TheMamaBearEffect.org

How does my body tell me I'm feeling unsafe?

Beads of sweat

Wide eyes

Red Cheeks

Dry mouth

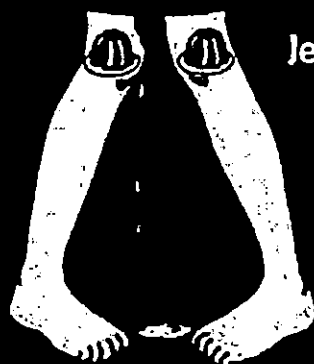
Hair on neck standing up

Dry throat

Heart beating fast

Butterflies in the tummy

Clenched fists

Jelly legs

Headache

Crying

Red ears

Eyebrows go up

Round mouth

Throwing up

Shoulders go up

Sweaty underarms

Curled up toes

Hair on arms stands up

Goosebumps

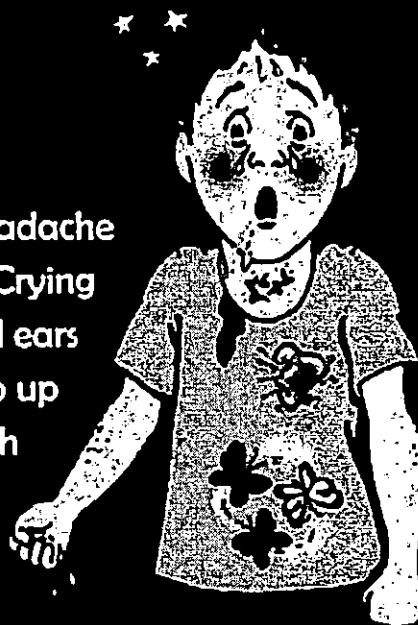
Sweaty palms

Soil pants

Wet pants

Shake all over

Jumping up

**If I get my
Early Warning Signs
I must keep telling
an adult I trust
until I feel safe again.**

**Safe
4Kids**

© Copyright 2016 Safe4Kids

KORIŠĆENA LITERATURA

- Etički kodeks za volontere i zaposlene u Crvenom krstu Srbije
- Ustav Republike Srbije
- Konvencija UN o pravima deteta i ostali dokumenti UN, Saveta Evrope i drugih međunarodnih tela koje je Republika Srbija ratifikovala a koji se odnose na zaštitu dece
- Krivični zakonik Republike Srbije
- Porodični zakon Republike Srbije
- Zakon o zabrani diskriminacije Republike Srbije
- Zakon o rodnoj ravnopravnosti Republike Srbije
- Opšti protokol za zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja
- Zaštita deteta od zlostavljanja i zanemarivanja, primena Opšteg protokola, Centar za prava deteta, 2011
- Child Protection Policy, International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, 2013
- Strategy on Violence, Prevention, Mitigation and Response, International Federation of Red Cross Red Crescent Societies, 2011
- Safeguarding Children and Youth People Policy, Save Services, British Red Cross, 2016
- Child Protection Policy, KMOP, 2018
- Working With Young People in crisis, An awareness raising guide for working with vulnerable young people, British Red Cross, 2011
- Child Protection Handbook, Australian Red Cross, 2015

Kao deo posvećenosti Crvenog krsta Srbije kontinuiranom razvoju, Politika zaštite dece biće pregledana na svake tri godine. Osim toga, ukoliko bude bilo potrebno, Politika će biti ažurirana i pre tog roka.

Vaše komentare i sugestije smatramo izuzetno dobrodošlima. Možete nam ih uputiti na imejl bilja@redcross.org.rs

Crveni krst Srbije
Simina 19, Beograd
serbia@redcross.org.rs
<https://www.redcross.org.rs>
+381113032125 +381112634348

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

1876